

”Man måste inte riva för att bygga nytt ”

– Vi är mycket för utveckling. Men det är ju inte alltid nödvändigt att riva för att bygga nytt. Det säger Rolf Andersson, vice ordförande i Föreningen Gamla Carlsrona.

BLT KARLSKRONA 10 september 2015

Rolf Andersson, vice ordförande i Föreningen Gamla Carlsrona.

FOTO: OLA ÅKEBORN

Föreningen Gamla Carlsrona om:

KILSTRÖMSKAJEN

”Där har vi inte satt ner foten ordentligt. Bebyggelse i stället för p-plats? Ja, det är svårt att säga emot. Sen är det frågan om det behöver vara höghus på åtta, nio våningar och i trä. Och om det måste sticka ut.”

POTTHOLMEN OCH HATTHOLMEN

”Frånsett att vi vill att fler byggnader ska bevaras vid Strandgården, så är vi överens om det mesta. Vi ser fram emot med viss förväntan att det här förverkligas.”

STADSMARINAN

”Man kan i alla fall vara lite ambivalent när det gäller bebyggelsen. Men det är viktigt att ta vara på Skeppsbron och Handelshamnen, och göra något vettigt där.”

MAGASINEN I KALVHAGEN

”Nu är det sagt att det södra ska bevaras. Men då gäller det ju att det händer något, så att inte förfallet går för långt i det med. Vi ska stöta på kommunen igen.”

Det som kallats Sveriges största hembygdsförening – med över 3 000 medlemmar – har kämpat för att bevara och sprida kunskap om stadens äldre bebyggelse i 70 år jämnt, sedan 1945.

– Just Strehlenerts saluhall, teatern, Elftmanska huset, Thornanders ... Det är det man ständigt hör om. Många sörjer, undrar varför de revs, och vad man egentligen fått i stället, säger Rolf Andersson.

Annat som ofta återkommer är disponentvillan på Bryggarberget (”Synvillan”), Västerudd och bebyggelsen på södra delen av Västra Prinsgatan som försvann vid förra seklets mitt.

– Många frågar sig om en del av kåkarna verkligen inte kunde bevaras.

Det är inte lätt att det här bara ses i nostalgiskt skimmer?

– Ja, så är det mycket. Om man ser till Saluhallen, så borde man ha reagerat långt innan förfallet satte in. När det väl revs, då var den utom all räddning.

– Men det är lite av en tendens. Ibland har man en känsla att det är ett medvetet sätt att gå runt problemet – man låter förfallet gå för långt. Se till exempel på spåravnstallarna på Gräsvik. Där protesterade vi utan framgång.

Föreningen Gamla Carlsrona – med förkämpar som folkskollärare Sven-Öjvind Swahn och konstnärerna Thore Nobling och Eric Langemark – kom till för att i synnerhet rädda den äldre bebyggelsen på Björkholmen.

Karlskrona var trångbott och med en väldigt låg boendestandard under mellankrigstiden. En sanering startade därför på 1930-talet och eskalerade under de påföljande decennierna.

– Björkholmen slog man vakt om, tack och lov, säger Andersson.

Under 1950- och 60-talen var föreningen krasst sett inte lika framgångsrik. På senare år har man dock märkt ett starkare intresse hos den breda allmänheten.

Bland räddade objekt i smått och stort tänker Rolf Andersson spontant på landets äldst bevarade pressbyråkiosk (nu i Wämöparken), musiksnäckan bakom Frimus (Guldsmedsgränd), Tyska bryggaregården, och köpmansgården vid Borgmästaregatan 19.

– Där protesterade vi högljutt. Och vi har nog väckt en del tankar om att rusta upp och vårda när det gäller den äldre bebyggelsen.

– Men det är svårt att säga i vilka fall man lyssnat på oss och inte.

Rollen som remissinstans i byggnadsfrågor har dock stärkts under 2000-talet, menar Andersson.

– Vi har en bra, ständig dialog med kommunens tjänstemän och politiker. Jag upplever att man har större respekt för kunskaperna som vi besitter om framför allt den äldre bebyggelsen.

Stämplar om nostalgiker och bakåtsträvare värjer man sig emot.

– Det är bara att titta på våra remissvar. Vi är mycket för utveckling, men anser samtidigt att den ska gå hand i hand med bevarandefrågan.